

Ov fáir tímar í ferðslulæru

-men í ár kemur nýggj lesiætlan fyri fólkkaskúlan og tá vónar Ráðið fyri Ferðslutrygd, at ferðslufrálæran fær betri sømdir. Í dag hevur Ráðið fyri ferðslutrygd 15 ára føðingardag.

Um gongdina og arbeiðs-øki hjá Ráðnum fyri Ferðslutrygd skrivur Ráðið:

19. januar 1976 var Ráðið fyri Ferðslutrygd sett á stovn.

Tryggingarsambandið Føroyar tók stig til stovnanina og hava teir eisini verið hollir stuðlar øll árin.

Viðtøkur fyri Ráðið vórðu samtyktar og fremsta endamálið er: «At skapa stórra trygd í ferðsluni við upplýsing fyri at fáa øll vegfarandi at skilja týðningin av at bera seg at sum ferðslulógin sigura».

Formaður og nevnd vórðu vald og fóru til verka, við stuðli frá Føroya Landsstýri og Tryggingarsambandinum Føroyar. Tað var skjótt greitt at úttan skrivstovu og dagligan leiðara var ringt at gera nakað munagott. Eli Nolsøe varð settur sum fyrsti leiðari, og eydnaðist tað honum, tey tvey árin hann virkaði, at leggja stóð undir viðari virki ráðsins.

Í oktober 1978 varð Olivur Næss settur sum leiðari og virkar hann enn.

Ein grundtænki hjá okkum var at ferðslufrálæran átti at vera ein sjálvsøgd lærugrein innan skúlagátt, og umboð fyri ráðið var viðvirkandi til at ferðslulæra fekk innivist í lesiætlanini, sum kom í gildi í 1979. Vit meta at tímarnir til ferðslufrálæru eru ov fáir, men er hetta ein byrjan. Í 1991 kemur nýggj lesiætlan fyri fólkkaskúlan og vóna vit at ferðslufrálæran tá fær betri sømdir.

Fyri at stuðla lærarum og barnagarðsfólki í teirra arbeiði við ferðslufrálæruni, skipaðu vit fyrri einum skeiði í 1979. Tey luttakandi vóru fólk, ið skulu skipa fyri ferðslufrálæruni í barnagarðum, skúlum, koyriskúlum o.ø. Vit hava og vilja framhaldandi stuðla og eggja hesum fólki. Ein fastur táttur

hjá okkum hevur t.d. verið at skipa fyri skeiðum annað hvørt ár og hava um 100 fólk tikið lut hvørt ár hesi skeið hava verið. Skeið nr. 12 og 13 verða í september í 1991.

Í 1979 vóru fyrstu ferðslufilmarnir gjørdir her á landi. Tað er eyðsæð, at tilfar á føroyskum við myndum úr heimliga umhvørvinum roynist betur tá um frálæru ráðsur.

Í 1983 fór Ferðsluringur Barnanna at virka. Hetta tók nokur ár at fyrireika, og var fyrmynd okkara »Barnas Trafikkklub« hjá Trygg Trafikk í Noregi, sum vóru fyrstir í heiminum við einum ferðsluringi fyri smábørn. Ferðsluringur Barnanna er eitt tilboð til øll børn millum 3 og 7 ár ella rættari hesi børn og foreldur teirra.

Ferðsluringur Barnanna hevur uml. 2500 limir í øllum Føroyum. Hetta er eitt átak, sum vit fjálga um, tí tað hevur alstóran týðning, at okkara komandi ættarlið fær rætta betri ferðslumentan við at fáa ferðslukunnleika so tidliga sum gjørligt, og at tilfarið er hóskandi til teirra búningarskeiði.

Hesi árin hava ferðsluspurningar fingið meira og meira rúm í fjølmiðlunum og millum fólk, og tað er einki at siga til, tí ferðslan víðkemur og ávirkar okkum øll. Vit hava

fyriskipað faldarum og upplýsing annars sum fyrilestrar og fundir á nógvan ymiskan hátt. Hava lutikið á handilstevnum og líkandi tiltøkum, har nógv fólk savnast.

Ráðið hevur sæti í nevndini til broyting av ferðslulógini, og tann nevndin hevur gjørt eitt gott arbeiði, serliga tá nýggja ferðslulógin kom í gildi í 1988. Vit eru nøgd við at nýtslan av trygdarbelti er lógarfest, men vit vilja krevja, at børn eisini skulu festast trygt í bili. Solan av barnastólum er tibetur økt hesi seinnu árin. Nú vit nevna sølu, so er tað harmiligt, at slíkir lutir, sum bert eru trygdarfræmjandi, skulu tollast sum billutir annars.

Ráðið selir ymiska ferðslutrygdarútgærd, so sum endurskin av ymiskum slagi, fyrstahjálpar-skjálur, súkkulhjálmur, barnastólar, ferðtálmandi útgærd o.ø. Nógv fólk vitjar inn á gólvíð, tað eru eisini nógv, sum skriva og ringja til okkara, so Ráðið hevur í fleiri ár virkað sum eitt slag av brúkarastovni og millumliði millum borgaran og myndugleikar. Tað eydnast viðhvørt, men kann vera eitt tógvið stríð og taka drúga tíð, men vit royna at virka so leiðis, at øll fáa eitt svar

frá okkum.

Eitt ynski øll árin hevur verið at fingið tættari samband við skúlaferkið, og í 1988 varð ferðsluráðgevin Hans J. Hermansen settur í starv. Hetta hevur m.a. sett ferð á gerð av føroyskum frálærufráfar.

Í 1982 bleiv Ferðslutrygd limur í alheimsfelagsskapinum PRI (Prevention Routiere Internationale) og gjøgnum tann felagsskapin hava vit fingið nógv góð hugskot og leiðbeiningar. Eisini eru vit limir í »Nordisk Trafikksikkerhets Komité«, sum er ferðslutrygdarráðið í hinum Norðurlöndunum, og við hesar grannar okkara hava vit eitt gott samskipt.

15 ár eru sjálvandi ikki long tíð, tá vit vita at okkur útlendsk ráð eru farin um tvey hálvundrad árin. Men ferðslan í Føroyum er nógv broytt og nógv økt hesi 15 árin, og tað er okkara vón, at fólk eru meira at sær komin, tá um ferðslu ráðsur, so at tey komandi árin verða betri og tryggari enn tey undanfarnu.

Vit takka útvarpi, bløðum, sjónvarpi, politikarum og stovnum, sum hava stuðlað og hjálpt okkum í aðalmáli okkara: »FERDSLULÆRA ER LÍVSLÆRA«.

Ferðslutrygd 15 ár sum stovnur

Tá vit hoyra um aldur og føðingardagar, hugsa vit kanska oftast um »rund« árstøl: 60, 70, 80, ja, enn tá 100 ár, sum er ikki heilt óvanligt í hesum døgum. Tá ið vit kortini loyva okkum at gera vart við ein 15 ára føðingardag, er tað tí, at í hesum føri snýr tað seg als ikki um eitt fólk, men um ein stovn, sum hevur sett sær sum aðalmið at stríðast fyri, at ferðslan verður trygg, og at hon hevur so fáar fólkskaðar við sær sum gjørligt.

Í dag, hin 19. januar, fyllir Ráðið fyri Ferðslutrygd 15 ár. Tað vóru Tryggingarsambandið og Landsstýrið, sum tóku stig til at stovna Ráðið, sum hevði verið í umbúna eina tíð. Ein av orsøkunum var, at ferðsluskaðarnir øktust ógvuliga nógv um hesa tíðina, og nógv lótu liv í ferðsluni. (Í 1973 doyðu 13 fólk í ferðsluni).

Hesi 15 árin er nógv hent á ferðsluøkinum. Í 1976 vóru umleið 8.000 persónbilar í Føroyum. Í dag er hetta talið økt til 18.000. Vegasambandið er útbýgt, vegastrekkini eru fleiri og betri, berghol eru gjørd, brýr eru bygdar, og ferjur, ið hava pláss fyri fleiri akførum, sigla millum oyggjarnar. Alt hetta setir øllum vegfarandi stór krov.

Ferðslutrygd kann skipa fyri framsýningum og fundum, har evnið er ferðsla, og eisini er gjørligt at fáa fólk frá Ferðslutrygd at vera við á fundum og samkomum, sum viðgera ferðslu og ferðslumennandi tiltøk. Vit kunnu eisini læna skúlum og fæløgum filmar um ymsar ferðsluspurningar, um áhugi er at viðgera teir.

Tá er bara at heita á Ráðið.

Ein spurningur, ið ofta er frammi, er, um vit skulu hava »háalkubreyt« í Føroyum. Her er okkara ynski, at vit fáa hesa breyt, og tað ongantíð ov skjótt. Okkara grannalond hava øll fingið hesa breyt, og ofta verður kravt, at hann, sum skal hava koyriloyvi, hevur fingið upplýring á tilikari breyt.

Eitt annað, ið vit vóna verður broytt er hetta, at tollurin á útgærd, sum økir trygðina, eigur at verða strikaður ella gjørdur minni. Tað er neyvan rætt, at tað skal vera ein spurningur um pening, tá valið stendur millum meir ella minni ferðslutrygga útgærd, bil ella annað.

Ein partur av arbeiðinum hevur verið at skipað fyri framtøkum (kampagnum) um t.d. alkohol og koyring, um trygdarbelti, um endurskin og um mangt annað.

Men tey, ið kanska standa Ferðslutrygd næst, eru barnini: Framtíðin er teirra, og framtíðar ferðsla verður, sum vit ala tey upp. Vit leggja stóran dent á ferðslulæru í skúlum og barnagarðum, og samstarvið við teir er eisini stak gott.

Úttan at gera mannarnum, loyva vit okkum kortini at enda við at nevna »einkar-barnið« hjá Ferðslutrygd: Tað er Ferðsluringur Barnanna, ein felagsskapur av bornum millum 3 og 7 ár. 2 ferðir um árið fáa tey sendandi tilfar um ferðslu frá okkum, og tykist tað, sum teimum dámar tað sera væl: Tey eru uml. 2.500 tilsamans, og eingin fellur frá.

VIT SIGGJAST — við endurskin!